mala Aut quō dicimus qa valet
apud deū penitētia ? Ecce rex mo
tus ē an̄ faciē dn̄i et ibat plo
rans et conscidit vestimēta sua
et operuit se cilicio · et erat in
dutus sacco ex illo die quo interfe
cit nabuthe israhelitā: ita ut
deū misericordia cōmoveret et mu
taret sententiā Ergo aut penitē
tia nō valuit · nec inflexit do
minū misericordie: aut oraculū
falsū ē Nā achab victus ē et occi
sus Sed considerā qr iezabel ha
bebat uxorem qs inflāmaba
tur arbitrio: q̄ convertit cor eius
et nimiis sacrilegiis execrabi
lem fecit Et huic ergo penitētie
eius revocavit affectū Dn̄s
at nō pt mutabilis estimari: sed
confessionis immemor nō puta
esse servandū qd' pmiserat cō
fitenti Accipe aliud verius Et
indigno servavit dn̄s tenorē
sententie sue: sed bn̄ficia circa
se divina ipē nō tenuit Intu
lerat bellū rex syrie: victus ē
et servatus ad veniam · cap
tivus quoz libtate donatus ·
et remissus ad regnū ē: qd
fuit divine sententie Nō solū e
vasit achab sed etiā triumphavit
qr ipsius ignavie hostē sibi a quo
vinceretur cōmavit Et certe fue
rat monitus a pphēta dicēte Cog
nosce et vide qd facias Monitus
inqͣ erat: eo qr syrie regis p
pueris deberet gratie celestis auxi
liū · qm̄ dixissent ds montiū ds
isrl' et nō deus baal: ppt hoc
inquit obtinuerit pro nobis
Et ideo inquit si nō plene ob
tinuissemus eos ī locū syrie regis sa
trapas cōstituit ut virtutem il
lis et potētiā regis auferret
Deniq pmo cōgressu vicit: ut
fugaret hostē Secūdo vicit: qm̄

captū imperio suo reddidit Cā
causa vincendi eius eiusdē re
sultat oraculū: dicēte uno ex
filiis pphetarū ad proximū su
ū Occide me Et noluit homo
occidere eū Et dixit Eo qr non
obedisti vbo dn̄i ecce ut rece
des a me: interficiet te leo.
Et Et secessit ab eo Et invenit eū
leo: et interfecit eū Et post hoc
alius ppha astitit an̄ regē isrl':
et dixit ad eū Hec dicit dn̄s
Cū dimisisti virū exterminā
tionis de manu tua: ecce aīa
tua p aīa illius: et populus tu
us pro populo illius Liquet igi
tur his oraculis qr dn̄s etiā circa
indignos pmissa sua servet:
sed impios aut iusticia sua
opprimi aut alia pvaricatiōe de
dampnari: etiā si p̄me laqueos
pvaricationis evaserit Sed oz
nos talia agere: ut digna bo
ope omnipotentis dei pmissa
accipe mereamur Amē Expli
de nabuthe israhelite

Due epistole Ambro sii pma ad valentinianū imperatorem · secūda vero ad severū episcopum

Expositio legationis sue [illegible] valentinianū im
peratorem

Ambrosius va-
lentiniano im-
peratori. Et
si superioris le-
gationis mee fi-
des ita approbata sit tibi ut
ratio eius a me non quereretur
satis enim claruit eo ipso quod aliquot
dies retentus sum intra gallias
me volente a maximo non re-
cepisse nec hiis astipulatum que
ad voluntatem eius magis quam
pacem pretenderet Denique nunquam
misisses secundam legationem nisi
primam probasses Sed quia regre-
dienti mihi decernendi sedem imposu-
it necessitatem ideo hanc epistolam
expositionem legationis mee in-
sinuandam putavi: ne cuiusquam
quam sermone plus vana iterare veris
ret quam reditus meus integre et si-
cere veritatem expressa signaculo
manifestaret Cum pervenissem treve-
ros postridie processi ad pa-
lacium: egressus est ad me vir
gallicanus prepositus cubiculi eius
eunuchus regis Poposci adeundi
copiam Quesivit num rescrip-
tum haberem clementie tue
Respondi habere Retulit non pos-
se me nisi in consistorio videri Dixi
non esse hunc morem sacerdotalem:
tamen esse aliqua de quibus serio de-
berem cum suo principe confabu-
lari Quid plura? Consuluit
eum sed eadem referenda credi-
dit: ut liqueret etiam priora
ex illius arbitrio deprompta.
Dixi tamen alienum id quidem a nostro
munere: sed me recepto offi-
cio non defuturum quantum mihi esset
humilitate in tuo presertim et quod ve-
rum est fratris pietatis negocio
Ubi sedit in consistorio: ingres-
sus sum Assurrexit ut oscu-

lum daret Ego inter consistorianos ste-
ti Hortari ceperunt aliqui ut ascen-
derem: vocare ille cepit Respondi ego
Quid osculaberis eum quem non agno-
visti? Si enim me agnovisses:
non hoc loco videres. Commotus
es inquit episcope? Non inquam iniuria
sed verecundia: quia alieno consisto
loco Et prima inquit legatione
ingressus es consistorium Recte
illud inquam mei erroris fuit:
vocantis non ingredientis vicium
est Cur inquit ingressus es? Quia
tunc ut inferiori pacem petebam:
nunc ut equali Cuius inquit benefi-
cio equali? Respondi Omnipotentis
dei: qui valentiniano regnum quod
dederat reservavit. Ad postre-
mum in me erupit dicens. Tu
me lusistis et ille bauto qui si-
bi regnum sub specie pueri ven-
dicare voluit qui etiam barba-
ros in me inmisit. quasi ego non habeam
quos possim adducere: cum mihi tot
milia barbarorum militent. et
annonas a me accipiant Et
si ego tunc temporis quando venistis non essem
retentus quis mihi obstitisset et vir-
tuti mee? Ad hec ego leniter non
opus est inquam ut commovearis. cum
causa nulla sit commotionis: sed
pacienter audias quid referam Ipse
Propterea et ego veni quia prima le-
gatione dum mihi credis per me decep-
tum te esse asserebas gloriosum mihi
et hoc pro salute pupilli imperato-
ris Quos enim magis quam pupil-
los debemus intueri? Scriptum
est enim Iudicate pupillo et iu-
stificate viduam: et eripite iniu-
riam accipientem Et alibi Iudi-
cis viduarum et patris orphano-
rum Tamen non exprobrabo bene-
ficium meum valentiniano ut de-

rū eloquar. Ubi ego tuis legioi-
bus obstiti, quoniam īfluere[s]
ī italiā? Quibus rupibus? q̄ acie?
q̄bus numeris? An meo corpe
meo clausi tibi alpes? Utinam
hoc meū esset: obiectionē nō
timerē: nō vererer crimina-
tiones tuas. Quibus promissis illu-
si te ut paci assentires? Nonne ī-
tra gallias iuxta urbem mogū-
tiacum comes victor occurrit
m̄ q̄ue direxisti ut pacē ro-
garet? In quo ergo te fefellit
valentinianus, q' prius pacē a
te rogatus ē quā postularet? In
quo fefellit bauto, q' devotio-
nē imperatori exhibuit suo? An
qa principē suū nō prodidit? In
quo ego te circumveni, q' ubi primū
veni cū diceres q' valentinianus ad
te q̄i filius ad patrē venire debēt
rūderi nō esse equū ut aspero
hyemis puer cū mr̄e vidua pe-
netrarēt alpes sine mr̄e aūt tāto
itineri dubiis rebus cōmitte-
ret? De pace nob legatiōez cō-
missā nō de aduentu eius promissio-
nē spondē nos id nō potuisse c̄-
tū ē qd mādatū nō erat me cte
nichil spopondisse adeo ut di-
cēs: expectemus qd victor respō-
si referat. Illud aūt liquet me re-
tento puenisse mediolanū ne-
gatū esse qd postulabat; de pa-
ce tñ conspirare studia nō de ad-
uentu īpatoris que moveri nō
oporteret. Prius erā: ubi vic-
tor rediit. Quō ergo r̄uocari
valentinianū? Legati iterū mis-
si ad gallias q' eius aduentū ne-
garent apud valēciā gallorū
me repperierūt. Milites utri-
usq̄ ptis q' custodirēt iuga
montiū offendi r̄itens. Quos
ego tuos r̄uocaui exercitus?

Quas de italia r̄flexi aqlas?
Quos īmisit barbaros bauto
comes? Et qd mirū si hoc bau-
to fecisset transrhenanus gne-
tū tu nimiteris ipeio rōno bar-
barorū auxilia et turmas trās-
limitaneas q̄bus cōmeatus p̄-
uincialiū tributa solvebāt. Vide
aūt qd intersit int' tuas mini-
tationes et valētiniani augusti
pueri mansuetudinē. Tu flagi-
tabas q' barbarorū stipatus
agminibus italie te īfunderes. Va-
lentinianus hunnos atq alanos
appropinquātes gallie p alamā-
nie terras reflexit. Quid hoc inui-
die si bauto barbaros cū bar-
baris fecit decertare? Nam dū
tu milite rōnum occupares
dū is adversū se utrinq̄ p̄tendit:
ī medio rōni imperii sinu
iuthungi populabātur rethias.
Et ideo adversus iuthungū hū-
nos acciuit. Idē tn̄ qui de sini-
timo p̄mebat alemania etiā
de vicinia in galli urgebat gal-
lias: coactus ē triumphos suos de-
serere ne tu timeres. Confer utri-
usq̄. Tu fecisti incursari rethi-
as: valentinianus suos r̄ auro
pacē redemit. Aspice illū q̄
q' r̄ ad dexterā assistit, que va-
lentinianus cū posset suū dolorem
ulcisci: honorātū ad te redire fecit.
Tenebat eū ī sinu territus atq
ī ipo nūcio necis fr̄is frenauit
īpetus: nec r̄ uicē et si parilis
dignitatis eiusdē tn̄ nititudis
rtulit. Confer ergo te iudice ut-
usq̄ factū. Ille r̄ frēz tuū vi-
uentē r̄misit. tu illi vel mor-
tuū redde. Quid illi reliquias g'-
mani negas, q' r̄ adversū se
auxilia nō negauit? Sed
vereris ne exuuiarū redi-

tu renouet militibus dolor. Hoc
cū allegas. Quē uicte deseruerāt?
cū defendent pemptū? Quid
eū mortuū times qui occidisti?
nū possis reseruare. Hostē inqt
meū pemi. Non ille tuus hos
tis: sed tu illius. Ille iā non
sentit defensionē tuā. Causā
considera. Dicis aduisu te ho
die imperiū in hys ptibus
usurpandū putet? quero utrū
te hostē illius an illū tibi dicas
Nisi fallor usurpator bellū īn
fert: impator suū tuet.
Ergo quē nō debueris occide:
eius reliquias negas. Habeat
ualentinianus impator ul' exu
uias patris tue obsides. Et quō
allegabas qd eū nō mādau
eris occidi? quē phibes sepe
liri? Poterat igitur credi qd ei
nō īuideris uitam? cui etiā se
pulturā inuides? Sed ad
me reuertar. Audio te quei
qd sead theodosiū impatorē
pons contulerit: qui sit cū ua
lētiano impatore. Quid igitur
futurū spabas cū tu refugie?
eos ad penā posces captos
nemes? theodosius aūt mune
ribus ditaret. donaret hono
ribus? Quos inqt occidi? Rū
di bauthonē sathi uirū qlē bel
latorem. Hectine fuit iusta
causa exicij? qd impatori suo
fidem sit seruauit? Nō ignur
ego eū iussi occidi. Rūdi. hoc
audiuimus qd occidi iussus sit sed
si ipē sī uiui nō tenuisset iuss
serā eū deduci cabylonū et ibi
ut uiuū exuri. Rūdi. ppterea ego
et illud creditū ē: qd eū occi
deris. Quis aūt sibi parcendū pu
taret? cū occisus sit bellator
strenuus miles fidelis. co

mes utilis? Ita tū discessi ut se
tractaturū diceret. postea aū uidet
me abstinē ab epīs qui cōitabant
ei ul' qui aliquos deuios licet a fide
ad necē petebant: cōmotus eius iuss
sit me sine mora regredi. Ego uero
libent' et si me plerique īsidias e
uasurū nō crederet ingressus
sū iter: hoc solo dolore plenus
qd ~~hy~~ hyginū epm̄ senem ī
exiliū duci cōperi cui nichil iā
nisi extremus supesset sps. Cū de
eo cōuenire comites eius ne sī
veste sū plumacio paterent
extrudi senem: extrusus ipē
sum. Hec ē expositio legatio
nis mee. Vale impator: et esto
tutior aduersus hoīez patris tuo
lucro bellū tegentem. Cotidi

Ambrosius se-
uero epō. Ex-
ultio psidio pro-
fecto sum iaco
bus frāt et con-
presbit' nr' cāpanie sibi ad re
quiescendū littora et uīās ele
git amenitates. Adiutis quibus
in locis qui ad huius mūdi ua
riū tempestatibus suppetere
sibi posse psupseit securitatē;
ubi post diuturnos labores
reliquū uite exigat. Remota
eī ubi ora littoris nō soliū a
piculis sed etiā ab omni stre
pitu tranquillitatē infundit se
sibus et sub curatu estibus
ad honestū quietem: ut illud
totē oiūm specialit' uobis uidea
tur congrue et cōuenie qd
ait dauid de sancta ecclesia.
Ipse sup maria fundauit eā:
et sup flumina pparauit eā. Cetera
liber animus a barbarorū ī
et traducit aīos a turbulibus

Nō.

Petit ut det' corpus loco

curſibus et ꝑhorū arbitratib⁹ va
cat oroībus īſeruit deo · curat ea
q̄ ſūt dn̄i : fouet illa q̄ pacis ſūt
et trāquillitatis Nos aūt obiecti
barbaricis motibus et bellorū
ꝓcellis ī medio v̄ſamur oīm̄
moleſtiarū freto : et ꝑ hu̾s labo
ribus et ꝑiculis grauiorē col
ligi⁹ future vite ꝑicula Vn̄ de
nobis ꝓpheticū illud cōuenīe vi
detur : ꝑ laborib⁹ vidi tabna
cula ethyopie Etei ī iſtis mū
di tenebris qbus obūmbrat
veritas future ꝑfectionis cū ad
ānū tercīū et quīquageſimū
iā ꝑduxerī ī hoc corꝑe ſitus
ī quo iā tū grauīes iā dudum
ſuſtinem⁹ gemitus : quō nō in
tabnaculis ethyopū tendim⁹
et hītam⁹ cū hītantib⁹ cedar :
q̄ ꝓpt̄ tenebroſi opis ↄſcīētiā
diiudicari · etiā ab hoīe mortali
reformidam⁹ ! Spiritualis eī di
iudicat oīa : ipē aūt a neīe di
iudicatur Vale frāt̄ et nos di
lige : q̄ nos te diligim⁹

Ambroſius de obitu va
lentiniani imperatoris iu
nioris ad ſororem eiuſdē ·

Tſi mereme
tū doloris ſit
id qd̄ doleas
ſcribē tāq̄ ple
rūq ī eius q̄
amiſſū doleṁ
cōmemoracōē
requieſcim⁹ eo q ī ſcribēdo dū
ī eū mētē dirigi⁹ ītēcionem
q defigim⁹ videt̄ nobis ī ſer
mone reuiuiſcē ſignāe aliqd
de valentiani iunioris vltīo
cordi fuit ne aut oblitteraſſe
ſilencio vn̄ meū de nobis
pignoris memoriā videre
mur · atq ī honoratū reliquiſſe
aut refugiſſe īcentiuā dolēdi .
cū voluiſſe plerūq ſolaciū ſit
dolentis ſil cū de ipō aut ad
ipm̄ loquor tāq̄ de p̄ſnte m
ul ad p̄ſntē ſermo ſit Qd igi̅
ꝑmū defleam ! Qd ꝑmū a
mara cōqueſtiōē deplorē !
Cōuerſi ſūt dies nobis voto
rū noſtrorū ī lacimas Sīq̄dē
valētinian⁹ nobis ſed nō tal
qualis ſperabat̄ aduenit Et
iſte tū vl̄ morte ſua ꝓmiſſū
voluit īplere · ſed accelerata ē
fama eius q̄ exoptabat p̄ſncia
Vtinā adhuc nobis abeſſet ut
ſibi viueret Sed ille nō paſſus
audiret alpes ytalie hoſte ī
feſtari barbaro · maluit ꝑi
clitari ſe · ſi gallias delinquet
q̄ nrō ~~deſe~~ deeſſe ꝑiclo Mag
nū crimē agnoſcim⁹ impa
toris : q romano ſubuenire
voluit imꝑio Hec cauſa mor
tis : que plena laudis Sol
uam⁹ bono p̄ncipi ſtipēdia
rias lacimas · q̄a ille nobis ſol
uit etiā mortis ſue ſtipendiū
Det tū flendi āmonicio ne
ceſſaria Flent omnes flent
ignoti · flent et timētes · flet